

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

iskolai értesítése.
 Nos polgári és kereskedelmi isko-
 st, Ujmag-utca 23. szám az isko-
 mber 1-én veszi kezdetét. A növén-
 le augusztus 20-kától naponta dé-
 g és délután 3-5 óráig eszközöl-
 emet 30 év óta saját erőből tar-
 s már 9000 növendéke volt eddig.
 kolomban a kereskedelmi pályára ké-
 az újjak. Kereskedelmi iskolám
 kereskedelmi akademiával s növen-
 ultak a katonai egyévi önkentesi
 a. A nevelőintézet ezentel Róser
 ar vezetése alatt áll.
 ammok kívánatra ingyen.

Róser Miklós.

yelemreméltó.
 pilepsiában.

groschen és idegbajokban szenved-
 derék bizos segelet találak rend-
 szeremben. Díjazás szemlelhető
 eredmény után. Levélbeli kezeles.
 Százak gyógyívtva.

Dr. Albert tanár
 Paris. 6. Place du Tróna.

u dapesten.

s gazdasági gépgyár

Azmányukat, mint:

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok számára: Dupla-

hengerek, koptató-gépek, dara-

katrészek u. m. Transmissziók,

Reiberg-szíták, koptató-lemezek,

és berendezés.

szelők, rosták, kukorica-

malmok

EMLEKBESZÉD

gróf Dégenfeld Sándor gróf Imre társantuli ref. egyházkerületi főgondnok felett.

— Irta és elmondotta Kiss Áron ref. lelkész. — (Folytatás.)

... az okoknál fogva Balogh Péter és Dégenfeld Imre még utjokból Budapestről hívták össze Debreczenbe 1860 márcz. 1-re azt az egyházkerületi tanácskozást, melyben 13 egyszáz és 12 világi férfiak vettek részt és egy határozatra s autonómiához ragaszkodásra buzdító pásztori levél mellett szétküldték az egyházmegyékhez a „Tájékoztató” és „Irányadó” című jeles köriratokat. Melyek elsőjében a „Tájékoztató” ban óvatosságra intettek a lelkipásztorok a miniszteri rendelet szövegi kitérőjeiből, mint a mely előmozdítása a kormány autonómiájának elleni törekvésének, s annálval inkább, mert arra vannak a kormányknak elég közegük.

Óvatosságra intettek annak kihirdetésétől főleg azért, mert ez ellenkeznek az 1790 126. t. cz. 4-dik §-ának 1-ső pontjával, mely szerint a reformátusok azokban melyek a vallásra tartoznak egyedül saját felszólítástól függenek; továbbá azért, mert minden kanonikának a fontosabb ügyekbeni rendelkezéseket a zsinatok vagy legalább az egyházkerületi gyűlések adják meg, és végre mert nemcsak egyes kanonikák, hanem egész szervezetenk értelmében a fokozatos egyházi felsőség alatt állanak s ezt tartalmazó kanonikák, a míg helyetők másokat nem alkotunk, érvényben alának és semmi hatóság parancs által nem masíthatók. S mert már a daanemeleki, tisztánmen és tisztantuli egyházkerületek eltiltják a miniszteri rendelet kihirdetésétől a lelkeseket. Azért meghagyják a presbyteriumnak, hogy ha a lelkes oda táutorodnék, hogy kihirdetné azt: tegyenek azonnal ellene jegyzőkönyvet és esperesek is ugyan azon egyház törvények alatt állván nekik sem lehet a gyűléseiket elküldeni a miniszteri rendelet. Elvégre tudatja, hogy a közsegi, megyei és kerületi gyűléseket, — mindig meg kell tartani a mikor szükséges az 1790 1. CXVI. t. cz. és kanonikák alapján.

„Irányadóban” pedig intettek, hogy autonómiánk utján ingadozatlanul haladjunk, továbbá hogy az egyházi közszellemet apoljuk és vigyázzunk, hogy az mindig a törvényhozás és merseklenség által vezéreltessek. Ismét figyelmeztetnek, hogy a küldöttsegek utjának felelősségéből tikkot senki ne csináljon, hanem epen amál fogva legyenek egymással szolidaritásban minden fokon az egyházi ügyek vezetői, és minden fontos ügyben testületileg tegyek az intézkedést, hogy az kért ne tetélessenek az egyesek felelőssége. Végre minden fontos ügyben forduljanak felsőbbjeikhez az egyes egyházi közsegek, hogy az egyház, testületileg fedezete alatt állhassanak. A két vélosokmány, melyek egy diplomátának becsületeire valának mintek már tudva van, itten késztette egy közelebb elhalt derek nitűdősük Rész Imre.

Ápril 20 dikára ismét ker. gyűlést kelle hirtetni a két elnöknek, mert a n.váradi helytartósági osztály által megékkor is a nyilparancs végrehajtása hangsúlyoztatott és kihirdetett, hogy a 12 szuperintendencia számára évenként adandó segélyből a debreczeni szuperintendenciára 9700 forint esik; a mit nemelyek azora hir érjesztésére használtak, hogy általa a nép az egyházi fizetések föl meenül. Mindegyova, a segély természetes visszautasítása mellett figyelmeztették a presbyteriumokat, hogy a kormányknak epen nincs szándoka a népet a fizetésektől felmenteni sőt a segélyt is csak annak adójából adna. De másik szerelmők is volt, mennyiben Pópa György orsz. törvényseki tanácsos a január 11-diki gyűlés itten önként ki nem adott jegyzőkönyvet állam ügyész által felolaltatta több iratokkal s hasonlót tettek másutt is a kormányhatóságok az ily esetekre néve is utasították az egyházi közsegeket, hogy az iratokat csak az erőszaknak engedve adják ki. Végre egy hattagu bizottságot neveztek ki, hogy az a többi egyházkerületek küldöttjeivel testvériesen egyesülve, hasson oda, hogy törvényes szabásának és nyugalmának minél előbb vissza állítsák.

Elvégre a június 10 dikére összehívtott gyűlésen jelenthették elnökünk, hogy ő felsége máj. 15 dik napján kelt kéziratában megengedte, hogy az eddigi szuperintendenciákhoz tartanak magunkat, közgyűléseket tartassunk, generáli konferenciára képviselőket küldhessünk, zsinatra vonatkozó előterjesztéseinket az 1790 1. tez. 4-dik §-a értelmében ő felsége elébe juttathassuk, s mindezek eszközlése végett egyházker. szuperintendenseket és főgondnokokat választassunk. — Erre, a nagy kegyelmű Isten iránti hála kifejezése után határozatilag kimondották, hogy nem a tisztelettel emiltett legmagasabb kegyelmi tényre hanem az egyház státusjogi szabad letehetésének, s ön törvényhatóságának és kormányzásának jogát biztosító bekezdésekre, országos törvényekre és kanonokra mint sérthetetlen örök erkölcsi jogi alapokra alapítja egyházkerületünk most és jövőben teendő törvényes cselekvényeit.

Ily hangon, ily kitartással védtek akkor ref. egyházunk autonómiáját — vezérferdisük.

A választások pedig elrendeltettek és az 1860. augusztus 9. s. köv. napján tartott gyűlés 3 dik számú határozata szerint gróf Dégenfeld Imre 489 egyház szavazatával megválasztott rendes főgondnoknak; elég sok és hű szolgálattal érdemesülven confirmátóra. (Vége köv.)

A t-eszlári-ügy.

(Vége.)

Elbávan akként a t. kir. tszék Smilovics s Herskóknak a felmentést nehezítő beismerésével, könnyen végezhetett Matej Ignác vallomásaának bizonyító erejével is, itt már jart uton haladhatott, ha Scharf Móríc vallomásaiban ellentmondásokat észlelt fel, könnyen reá foghatta azt az együgyű de becsületes Oroszra is; há igaz ugyan, hogy nagyon forcsa megbíralása a bizonyítékok erejének haték. kir. tszék azt mondja, hogy Matej Ignác vallomását bizonyítónak azért nem lehet tekinteni, mert: nem vallott meg rögtön első kihallgatásakor mindent, meg azért sem, mert a törvénysek előtti vallomását, bíróság kívüli visszavonta; a nál furesább pedig mert: vádhatározata epen a visszavont vallomáson alapul főképpen, úgy tünik fel tehát, hogy Matej azt a végtárgyalás folyamán ismételte, hogy napokon át kiállott faggatások daczára fenntartotta, hogy bíróság kívüli visszavonásának oka kiderült, mert bebizonyult miken a zsidók, munkabereknek kifizetését a visszavonástól tették függővé, s végre, hogy vallomását esküvel is megerősítette. Igaz az is, hogy Matej soha sem ismerte el mintha ő mást is mondott volna, minthogy Herskórol a pénzt Tokajba kapta, s hogy ez a hiba tolmács közbejöttvelel jegyzőkönyv felvételével igen könnyen becsúszhatott; végre igaz az is, miken Matej soha sem mondta azt sem, hogy Smilovics közvetlen a hullát s nem egy kis tutajt húzott maga után, mert Smilovics által a Tiszán vonszolt tárgyat meg sem jelölte, kijelentve miken azt tüzetesen megkülömböztetni nem tudta.

De hát a t. kir. tszék nemcsak az igazság merlegét tartotta kezében de a hatalmat is, s ha e hatalmával vádlottakat felmentette, csak arról tett tanúságot, hogy a hatalom terye nem mindenkor az igazság cselekedete is; mert, mint hiszem hogy kimutattam, a vádlottak ellen elégséges számban fennforgott bizonyítékok belétek nem csökkent, a bizonyító adatok meg nem gyengültek.

Nem gyengültek meg, sőt erősödtek. A vizsgálat eljárásban fel nem kérdezték a végtárgyalás folyamán kihallgatott Hajdu József, Tappasztó Miklós és Kapusi József hiteltel vallomásaival bizonyított tényre lón az, hogy Solymosi Esztert a t-eszlári zsinagógának közleleiben látták 1881. ápril 1-en 11, 12 órákor, utoszor a védelem ön maga is beismerte azt, hogy eltűnését véletlen szerencsétlenség nem okozhatta, azt pedig bizonyítani képes nem volt, — daczára erre irányzott kísérleteinek, — hogy az eltűnt gyermek öngyilkosá lett volna, következésképpen büntény áldozatává kellett lennie.

Scharf Móríc körülmenyesen elbeszéli a szörnyű bűn történetét: minél hihetlenebbnek látszott az, annál megdöbbentőbb azon közvetlenség mely a fiu azt előadja annál iszonyatosabb, minél inkább támogatja a végtárgyalás eredménye vallomásaának helyességét; Móríc azt állítja, hogy a vádlottak nem távoztak a többi zsidóval az imádság után hanem a zsinagógában s közleleiben maradtak a zsidók ugyan ennek ellenkezőjét állítják, [hogy ott van öz. Fekete Jánosné vallomása ki tuzetesebben ki hallgatattván megerősíti, hogy a kérdéses napon 11 óra tájban, tehát a mikor a zsidók saját meintegetődzésük szerint mind haza mentek volna már, a zsinagóga ajtajában két zsidót látott oláikodni leskelődni. Móríc azt állítja, hogy apja Scharf József azért hivatta be Esztert, hogy az unnepegyerlyákat az asztalról vegye le, a ki ezt meg is tette; Scharf József tagadja ugyan e körülményt de Batoriné ugy ennek leánya Zsófia kikre hivatkozik, megzafolják, állítván, hogy ezen napon a gyertyákat az asztalról nem ökvették le. Scharf Móríc azt állítja, hogy ezután Wolner Hermann — a zsidó koldus esalta ki apja szobájából Esztert a zsinagóga. Wolner és Scharf tagadják, hogy Wolner egyáltalán ekkor a szobába megfordult volna, s ime maga Wolnerné tesz erről tanúságot, erősíti meg Móríc előadását.

E fiu vallomása bel értékek semmivé tételére tanuk állított a védelem. Az előállított tanuk bebizonyították is, hogy a fiu a mit mondott azt betanítás kényszer folytán mondotta, de a végtárgyalás további folyamában kitűnt, hogy ezen tanuk fogadott hamis tanuk voltak, kitűnt, bizonyossá lett, a megtámadás sikertelensége által kényszeresen bizonyos, hogy Móríc önként, kényszerítés, reá beszéles, tanítás nélkül vallott. Feuermann Hermann a fiu tanúja azt mondja jellemzésére: Igen jó fiu volt, szófogadó mindig elfogadta jó szót, törtétiákat elbeszélni nem tudott, soha sem hazdott, — kell e nagyobb megerősítés e vallomásának mintha e jellemzéssel egybe vetjük, hogy fiut őt védő, a vádat képviselő kir. főügyési helyettes, apja ugy a többi vádlottak sőt tanuk is napokon át faggatták, keresztérdésekkel megzavarni ellent mondosókba keverni, insultusok fenyegetésekkel megriasztani megkísértették, s a testi s lelki tortúrán keresztül hurczolt, lekopdosott, halálra fenyegetett, erősen állt vallomása mellett. S ha kelene még új erősítés, ott vannak az ítélet után történtek, ott van a mindenki által durvának vadnak jellemzett, de a végtárgyalás alatt is fektelen indulatú elaruló apa természet ellenes szelidsége, gyöngédsége, mely abban ugyan nem találhatja magyarázatát ha a fiu gazul hazudott, rágalmozón hamisan vádaskodott, de nagyon érthető lesz, ha a mint megtörtént, Móríc a tények elősorolásánál apját kihagyta apját soha sem említette, apját védte.

Mert apja lehetetlen, hogy részese ne volt legyen, ki van zárva lehetősége annak, hogy a zsinagóga körül bármí, annál inkább ily gyilkosság az ő tudta nélkül történhetett, nem is történt. Az iszonyu tett napján találkozza az anyával, megérinti Isten süttö keze, gyáva rettegésében elhagyja a zsidó fufang, s a halálfelelemtől elbuita, a bűntudat örültsegeben maga kelti fel a rémes gyilkosság gyauját, eléri a boszszuló nemezis, midőn végtárgyalás alatt bevallja, hogy már akkor emlegettek Wolnerrel, miken a gyermek eltűnésétől reájuk s a zsidókra nagy baj fog háramolni. Nem beismerése mindez a bűnök? Mi ez, ha nem a bizonyítékok erősülése?

Buxbaum Ábrámán beismeri a végtárgyalásakor történt kihallgatása alkalmával, hogy ő sakter soha sem volt, ezt nem tanulta, nem is tudja, ezen beismerése orvosolhatatlanul megczafolja az ő s társai azon előadását, mintha 1882. ápril 1-en sakter állomás elhelyése végett jelent volna meg T. Eszláron, s ugyanott próba könyörgést tartott volna; a zsidók tehát nem ezért sereglettek egybe e napon, nem ezért érezték mentek egész éjjel, gyülekeztek össze Groszberg Leonál ki feltűnőleg eltávolítja cselekedjét az éjjel a háztól, — kiküldi kocsistát, lovait legeltetni, holott köztudomásu, hogy ápril 1 je erre nem alkalmas — mint ez Cserés István, Solymosi János, Cserés Andrásné, és Dicsák Maris tanúságaival bebizonyul.

Kitűnik a végtárgyalás folyamán az is, hogy a zsidó védelem Hatalozcki András és Vámosi Julcsa személyében hamis tanukát állít arra, mintha ápril 1-en delután Solymosi Esztert látták volna, ha Solymosi Eszter nem lett volna a zsidók bűnének áldozata, — miben találja ezen merénylet indokolását, miben lelheti magyarázatát?

Tíz ember sorsa — mint az egyik védő mondotta, sazezeréket nyugalma függ attól, hogy kimutassák, hol tartózkodtak vádlottak 1882. ápril 1-nek deléltől 11 órájától delután 1 óráig, egyetlen egnek Buxbaumnak jut eszébe — a mint nagy nevetve mondja — hét holnap mulva tanura hivatkozni s e tanu is Varga Katalin! Hazugságok tömkelegébe tévednek, megzafolják egyes szavukat következő másik szavukkal, de nem képesek bizonyítani semmit sőt daczára az ezer alkalomnak midőn összebeszélhettek, daczára a zsidó tanuk erőkdeéseinek, daczára azon nyilván kitűntetett igyekezetüknek mindent megenni, semmitől vissza nem riadni a mi vádlottak segítésére, védelmére szolgálhat. Solymosi Zsófi, Csige Daniélné és csodás Nagy Jánosné vallomásából kitűnik, hogy Schwarz Salamon, Braun Leopold és egy másik ismeretlen sakter, ugy Taub Emanuel társaságában távozva reggel szállást adóok Taubtól, oda csak delután egy óra tájba tértek vissza. Ha vádlottak a kérdéses időben máshol tartózkodtak, mint a büntény színhelyén, akkor képtelenség, hogy azt egyik vagy másik bebizonyítani ne tudta volna.

Ime a bizonyítékok, a gyau-okok egész sora, melyek vádlottak ellen tanusítanak melyek a vizsgálat terhelő adatait megerősítették. Midőn ehöz hozzájárul a hulla csempészet bűne is, mely a bíróság felvezetésére s a büntett nyomainak eltűntetésére irányzott szándékot oly leplezetlenül tünteti ki, hogy magát Swarcz Salamon azon megjegyzésre készíti a zsidók ez ügyben ostobább lépést nem tettek, csoda-e ha megdöbbenve állunk az ítélet előtt, mely a vádlottakat felmenti, ha megborzadva felkiáltunk: Föld! Föld! Föld! hall meg az Urnak, eltiport igazságnak szavát!

Igen! a hullaszatás a gyilkosság egyik legerősebb bizonyítéka, s e bizonyíték a végtárgyalás folyamán teljesen érvényre jutott. Ervényre jutott ez által, hogy Szkolczai Julcsa, Lazi János, Solymosi János, Jakab János, Juhász József és Juhász Andrásné, kik a Dádan kifogott hulla megsemmülése alkalmával abban Solymosi Esztert felismerték vagy felismerni vélték, ezen állításukat indokoltan visszavonták; azon tanuk pedig, kik már a vizsgálat alkalmával ki nyilatkoztatták, hogy a hulla nem Solymosi Eszter hullája, nyilatkozatuk okait is tüzetesen előadták. Dr. Trajler Soma, Kéri Horváth László, dr. Kiss és Kéri Horváth Géza bizonyították, hogy a hullának jól apolt divatos hosszú körmei voltak, oly hosszúak a minők a durva kőt munkával foglalkozó Eszternek nem lehettek; dr. Belki egyetemi tanár pedig ugy nyilatkozott, hogy az előadott formájú körmeknél azora néve, vajjon azok megvoltak vagy hiányoztak-e, még laikus sem tévedhetett, annál kevésbé eshetett meg ez az orvosokon. Dr. Kiss és Kéri Horváth László bizonyították azt is, hogy a hulla hónalja alatt meglehetősen hosszú szőrök voltak, holott ez Solymosi Eszternal egyáltalán nem fordult elő. Be van bizonyítva, hogy Solymosi Eszter lábán tehát taposás látható nyomokat hagyott hátra; dr. Trajler Soma — ki azt nagyító üveggel is vizsgálta — Kéri Horváth László, dr. Kiss és Kéri Horváth Géza szakértőkön kívül számos laikus tanuk egyhangulag igazolják, hogy ilyen jel a hulla lábán nem volt látható. Ugyan a nevezett szakértők bizonyították, hogy a hulla lábán tyukszem volt, ez pedig Eszter lábán nemcsak nem volt, de nem is lehetett.

Es be van bizonyítva, hogy Eszter férfiut nem ismert, a hulláról pedig kétségtelen, hogy a neki felvezet — nagyobb és kisebb mérvben e helyt teljesen közönyös — gyakorolta. Igaz ugyan, hogy dr. Scheuthauer tanár mindazon fegyverekkel, melyeket a tudomány a dialektika nyujt, újabban bebizonyítani igyekezett azt, hogy a hulla Solymosi Eszter hullája volt, de epen azon móhóság, azon cynis-

mus, melylyel a szakértői tárgyilagosságot oda hagyva, a sakter védők subjectív álláspontjára helyezkedett, kell hogy mindenki előtt gyauussá tegyék előadását, érvényesét, ha az a képtelenség jellegét már amugy is magán nem viselné, mert ha tudjuk is azt, hogy a tudomány nem fel-csontvázból, de a csontváz egyes darabjából is képes meghatározni a családót, melyhez a csont tulajdonosa tartozott, de oly vakmerő elbizakodottságra, még eddig senki se vetemedett, hogy a csontokból az egyed kilétének meghatározását csak mezkísérteni is merészelte volna; valóban merénylet nemcsak a tudomány, hanem a józan ész ellen is, midőn a hullában az édes anya szeme, az édes anya szive — azon anyáé, ki visszautasít pénzt, ajánlatot, mindent, csak gyermekét akarja ha halva is. — Esztert fel nem ismeri; a védővé szegődött doktor pedig felismerni a soha nem látott Esztert a hulla csontjaiból is.

De hát a magiszternek nem messze lehetett famulusa se, nem is volt, meglejten az ítéleti indokolásban és hivatkozott Budapestben fogott tanu Zurányi Kálmán személyében, csak-hogy a famulus gyarlóságban merse maradt a mestertől, be kellett vallania, hogy az el nem olvad fészek az el nem ázott papiros — ezek a csoda jószótok, melyek Seuthauer ur 79 napi áztatásának oly nyakasan ellentállottak — az ő kezén át tüntek el. Ez az ur a ki annvit tud, a mit más senki, s oly keveset abból a mit tud mindenki, ez által oda is jutott, miken még a tek. kir. törvénysek sem fektetett nagy súlyt fontos vallomására. Pedig kellett volna, hogy fektessen, mert ezen urnak megjelenése, viselt dolgai is igen nagy tanúságot szolgáltatnak arra, mily fontosságot tulajdonítottak a hűpalástolás eszközei annak, hogy a hulla Eszterének elismertessék, vagy az ellenkező iránt legalább kételeg támasztassanak.

Pedig okszerűleg nem támadhattak, különösen pedig nem akkor, midőn maga a hulla csempészet ténye a végtárgyalás folyamán szinte újabb bizonyítékok nvert.

Matej Ignác vallomásaival s Herskó Dávid beismerésével bebizonyult az, hogy azon tutaj, mely alatt a hulla szállítottott, már elindulásakor kettős volt, ezen, az egyes szállítónak ez általi nagy megrongálása következtében szokatlan körülmény azon következtetésre ad alkalmat, hogy a tutaj már eredetileg a hullaszatás céljára állítottott össze, ez által leli meg magyarázatát a tiszta-eszlári zsidóknak Mármarosba — minden elfozadható helyes ok s ezel nélküli — gyakori utazgatása is.

Bebizonyult a végtárgyalás folyamán, hogy a csempészetel vádolt Herskó Ignác, Smilovics Jankel és Vogel Amsel megkínzóztatásáról kikürtölt történet hazugság, azokat soha senki sem bántotta, vallatásuknál erőszak nem használta, bebizonyult továbbá, hogy Róka és Kasimir István a kizsákos tanui, hekteken kereszttel zsidó béren, zsidó pénzen tartattak, zsidók által állított, szerzett hamis tanuk. Újabban bebizonyult tehát a zsidóknak a bíróság felvezetésére, a fenforgó bizonyítékoknak hamis tanuk által való meggyöngítésére irányult bűnös elvele.

Herskó Dávid azon vallomása is, hogy neki Eszter ruháit Groszberg Leonné adta át, kit ő elibe állított 16 asszony közül felismert, újabb nevezetes megerősítést nyert Cserés Andrásné vallomásában, kinek tanusítása koránt sem gyenyülhet meg azáltal, hogy nem valószínű, miken Groszberg és neje előtte beszéltek volna, mert itt nem valószínűség, hanem positiv határozott vallomás forog fenn, s az is tevéds, midőn a tek. kir. törvénysek itt Matej vallomására hivatkozik, mert ha ez ezt mondotta is, miken a ruhát átadott asszonyt a távoltság miatt az esti időben fel nem ismerhette, koránt sincs kizárva, sőt bizonyos, hogy Groszberg Leonné még az est teljes beállta előtt a ruha átadás helyétől házáig eljutott, és Cserés Andrásné szerint el is jutott.

A fentiekben érintve van, a mire a t. kir. tszék vádhatározatában súlyt fektetett, s az a mire ítéletét alapította, vannak azonban momentumok, melyeket a t. bíróság nem méltatott oly figyelemre, melyet fontosságuknál fogva megérdemlettek volna, sőt megkövetelnek.

Ezek egyike Swarcz Salamon azon beismerése, hogy Solymosi Esztert ő gyilkolta meg. Dr. Scheuthauer tanár merész állítását, hogy a dadaí hulla Eszter hullája, a védő elfogadta; felette jellemzi tehát a kir. főügyési helyettes eljárását, hogy Swarcz Salamonnak ez esetben valónak bizonyuló beismerésére szemelt huy, s a bűnöst meglátni sehogy sem akarja. De hát Swarcz visszavonta vallomását! Igaz! a visszavonások nagy szerepet játszanak ez ügyben s a vád kézséggel fogadja azokat! De ha visszavonta is beismerését a gyilkosságra néve soha se tagadta, miken vallomását azért tette, hogy vádlottakat hűsorsosait a büntetéstől megmentse, s ez több a beismerésnél; Swarcz Salamon a hulla utzatásról tudomással bírt, vészhozott ostobaságnak nevezte azt, érezte hogy a bizonyítás mind szűkebb s szűkebb kört von a vádlottak védekezésének, beteg is volt, nem-e természetes — sőt a fanatikus ember nem is cselekedhetett másképp, — hogy tudatában a bűnök magára válna azt, hogy bűnös társait megmentse.

Smilovits Jankel Rozenberg Hermannak leveleit ir, melyben felhívja, hogy vallják be a másik szolgálóval (Eszterrel) történeteket, mert ő már bevallotta a mi az egyik szolgálóval (a dadaí hullával) történt, hogy vége vettessek a dolognak. Mig Swarcz Salamon önmagát kész feláldozni, addig Smilovits tiltakozik az ellen, ő nem menti vádlottakat, jól tudván, miken tette társai tettehez elenyésző csekély véség ezért fenyegeti őket, nehogy ő legyen kényte. len helyettük szenvedni. Erős bizonyíték. 02

szes vád... rése ép... Min... hazudtak... zürzavár... szavuk!... Es... hogy e re... meő hor... emberiség... szág vilá... bűsz, vád... set, s e... gos vagy... Es... vagy esa... vádló nél... telnie ho... doskodni... érvényes... hogy a v... fajuljon... Ha... tésére a... ve titok... vakbuzgó... ségéből sz... elbuitult... azt megre... meg sem... takad a g... sem, — b... les módok... Es... dai hulla... ki kellett... nács indó... Dr. Széke... zsa, Gr. E... kikre e t... De... szabadon... azokat fel... a földi bí... nem vádolt... végéig, és... minden el... fel van az... szava ma... lókbe fog... a te testvé... Ez... Nktó kir... A ne... sa szolgál... veli, hogy... tatan vér... mérhetlen... midőn vé... pangaszona... minden ve... Nem... mert már... ellen, ki m... vel, pénzt... ki megvett... met is ber... törvény. E... haragban... házak össze... ez kiált... verben... Ez... lához fordu... szolgáltatás... az igazságo... Egy s... ujra a beki... részre fes... ken elárasz... ket, mert a... meghalt is... me el az i... * Ösz... r ágró l... éven át áps... szél, a z... ez a méltó... dön kimegy... csak kedve... erdő is b... egy egy le... ugy érezhet... Nem is tu... kitűnik un... Póth Ká... hája s z... sz, itt a d... pősebb dolg... sugár hídre... megfakult... jó parasit... egy kis ny... asau vagy... a cémsz... * Be... reczeu vá... napja vas... H. Nánás... rületek vá... tek képvis... viselője, B... nélkül öss... lános lelke... lóját s nag... nak a ha... d el me... vonatkozó... csora volt

a szakértői tárgyilagosságot oda... ter védők subjectiv álláspontjár... kell hogy mindenki előtt gy... előadását, érvelését, ha az a... eléget már amugy is magán nem... ha tudjuk is azt, hogy a tud... esontvából, de a csontváz egyes... képes meghatározni a család... t tulajdonosa tartozott, de oly... akodottságra, még eddig senki... t, hogy a csontokból az egyed... határozást csak mezkisérteni is... mert valóban merészet nemcsak... hanem a józan ész ellen is, mi... az edes anya szeme, az edes... — azon anyáé, ki visszautasít... t, mindent, csak gyermekét akarja... — Ezért fel nem ismeri: a vá... doktor pedig felismeri a sóha... ezért a hulla csontjából is... magiszternek nem messze Ja... sa se, nem is volt, megjelent az... ában és hívakozott Budapest... zárány Kálmán személynében, csak... gyarólagosan merse maradt a... kellett vallania, hogy az el nem... az el nem adott papirus — ezek... okok, melyek Souhaner ur 79... ak oly akasán elállítottak —... t tettek el. Ez az ur a ki anvit... tás senki, s oly keveset abból a... t, ez által oda is jutott, mi... k, kir. törvényszék sem feketett... os vallomásra. Pedig kellett... keszen, mert ezen urnak meg... dolgai is igen nagy tanúságot... rra, mily fontosságot tulajdoni... llásolás eszközei annak, hogy a... nek elismertessék, vagy az ellen... galább kételek támasztassanak... szerüleg nem támadhattak, kü... nem akkor, midőn maga a hulla... nyeva a végtárgyalás folyamán... bizonyítottak ivert.

szes vádlottak ellen, Swarcz Salamon beisme... rése ép úgy mint Smilovits levele... Mindezzel szemben vádlottak hazudtak... hazudtak tanuik! Csalás, ellentmondás, buta... zúrvar, szeny, piszok sophismáik minden... szavuk!

telten tapasztalhatta választóinak szeretetét és... bizalmát. — Ép ily rendben, ép ily lelkesülé... mellett folyt le H. Nánáson Ónodi Géza... képviselő higgadt eszmeiben gazdag s politi... kai és kivált társadalmi helyzetünket... égető, kérdéseinket hü színekkel esetelő be... számolása. A katonaság kirendelése teljes... főlösegesnek bizonyult. Pártunk mindkét de... rek tagjának a jövőbe való megválasztása... bizonyosnak tekinthető.

jobb karjába furódott Szunyogh nem lött. Zoltán... segédei voltak Miklós László t. jegyző... és Elek Mihály százados, a Szunyoghé Bak... say és Csicsery esendőrtszék. — Orvosként... a híres Józsa szerepelt, ki a golyót csipesszel... rágótt kivette s az erős Szunyogh ekkor el... alett. — A mint halljuk, Szunyogh élethálál... közt lebeg s komolyan lehet tartani karjának... elvesztéséről.

— Milán király toaszója. Fackh Károly lovag, a nyugati vesut vezérigazgatója f. hó... 3-án, Jánosváza határában Milán király tisz... teleterébe vadászott és hogy az ezt... követő diszében Fackh Károly, mint házi... gazda, Milán királyra poharat emelven, ez... m-leg szavakban köszönte meg a szíves ven... déglátást s a többi között így szólott: „Elő... szőr van alkalmam, magában Magyarország... szívén s eg számos evülkezet színe előtt... kinyilvánítani azon érzelmeiket, melyekkel a... fenséges császári és királyi uralkodó-ház, ug... a nagy magyar-nemzet és lovagias és rokon... szenves népe iránt viseltem, szerencsének... tartom magamat, hogy nekem erre alkalom... nyújtott.”

Muzsák.

— A nemzeti színházban szombaton nagy sikerrel adták először Wagner „Mesterdalnokok” cz. operáját. — Lat a b a r Kálmán vasárnap lépett fel. mint szerződött tag először. „Odette” ben Bachemel jelentékenen szerepben lépett fel s a fővárosi sajtó általában hidegen fogadja.

— Előfizetés. Megrendelési és előfizetési felhívást vettünk „az én népem” című képek s beszélykötetre. Irta: Tóth József, rajzolta: Bitz Géza. A nagy alaku díszes album-kiadás, előfizetési ára: 2 forint.

Közigazdaság.

— A szászado reformjáról, mint értesülünk, a pénzügyminiszteriumban, az e részben folyó előzetes tárgyalások megállapodási alapján törvényjavaslat készül, mely lehetőleg a közelbe megnyúló új ülésszak alatt a törvényhozás tárgyalása alá fog bocsátatni.

Apró-cseprő.

Azt mondják: a nők képezik a férfiakat azokká, a milyenek. Ha tehát nagy és erényes férfiak akartok, tanítsátok meg a nőket, mi az igazi nagyság és erény.

A szeretet köteleke összefüzi az egész nagy, széles világot, és nincsen az a magányos egyedül álló szív, mely másokkal nem tehetne jót nem szerethetne örmököt, vagy hasznára nem lehetne egyik másik embertársának.

Szabadságdal.

(Arany J. kiadatlan költeménye) Haj ne hátra, haj előre! Vermezőről-vermezőre! Mert ott a virág terem, Melynek neve győzelem, Haj rá haj!

Felelős szerkesztő: GÁSPÁR IMRE. Kiadó KUTASI IMRE.

A legjobb SZIVARKA PAPIR LE HOUBLON! Francia gyártmány utánzásoktól óvatik!!! E szivarkapapir csak akkor valódi, ha minden lap LE HOUBLON bélyegzőt magán hordja és minden kárton az alatt látható védjegyvel és aláírással van ellátva.

Verejtépor

kezek és labak izadásá ellen. Hatásos eszköz jótállás mellett használati utasítással együtt, csomagokban, csomagja 50 kr.

Valódi Seidlitz-por, egy doboz tartalmaz 100 darab port, ára 60 kr.

Valódi pezsgőpor, finom kiállításai, 50 pár 80 kr.

Dr. Pinkus, m. k. törvénységi és kerületi orvos, az aranyéremkereszt, a nagy arany korona birtokosa találmánya

Megrendelések utánvéttel küldetnek meg, melyek alatti czégre intézendők.

Budapesti ásványgyár, VII. Miksa-utca 21.

Felhívás!!! A Howard-féle hármasekék felülmúlhatlansága

az e hó 1-én Lepsényben tartott nagy ekeversenyen, hol azok Clayton és Shuttleworth legújabb hármasekék, továbbá a Schlick-Krumpach-féle és számos más gyártmányú hármasekék ellenében

a nagy állami 500 frankos díj, mint első díjjal

lettek kitüntetve, újabb is fényesen igazoltatott. — A versenyzőeknek azonban még egyszer nyílik alkalmuk, hogy ekeik az én Howard ekéimmal megmérkőzhessenek, és én ezennel

hármasek-ek-versenyre föl hívom

a magyar szabadság-szobor javára felajánlott 1000 franknyi fogadással

Clayton és Shuttleworth, Ransomas, Head és Jefferies, Schlick-féle gépgyár (Schlick-Krumpach-éke), Eckert H. F. és mindazon czegeket, melyek legjobb hármasekékkel Howard-féle háromvasu ekéimát legyőzhetni velük.

A verseny a temesmegyei gazdasági egyesület nyilvánosságára hozott határozata szerint a fogadási ajánlat elfogadása esetén, folyó szeptember hó 24-én fog Temesvároft megtartatni. — Budapest, 1883. év szeptember hó 4-én.

NICHOLSON W. FÜLÖP,
gazdasági gépgyáros, gyár-utca, 48.

BERGER orvosi KÁTRÁNYSZAPPANA

ajánlva orvosi tekintélyek által, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel használtatik

mindennemű bőrküritések

különösen a ruh. az idült és pikkely sörny ellen, a kosz, a sörny repedvény, a fej és szákkal korpa ellen, a szeplő, májfoltt, az úgynevezett rezesorr, a fagydag, a lábizzadás ellen. Berger kátrányszappana tartalmaz 40% fakátrányt és kiválik a kereskedelemben forgó minden másnemű kátrányszappantól. Tévedéseket kikerülendő világosan Berger kátrányszappant kell kérni és ügyelni kell az ismeretes védjegyre.

Makacs bőrbajoknál kátrányszappan helyett a

Berger orvosi kátrány kénszappana

alkalmaztatik eredményesen, de óvakodni kell a külföldi hasonmémű hatástalan utánzásoktól. Gyöngébb kátrányszappanként az arcz tisztítatlanságok eltávolítására, gyermekeknekül is, mosdó és fürdő szappan gyanánt szolgál Berger Glycerin-Kátrány-szappana mely 35% glicyert tartalmaz és jó illattal bír.

Ára bármely faj darabjának, használati utasítással 35 kr.

Főraktár: G. Hell gyógyszerész Troppauban.

Debreczenben: Dr. Rotschnek Emil gyógyszerárban.

Tekintetes ur!

Több éven át súlyos lábajjal egybekapcsolt gyomorhurut bajban szenvedém, dacára az orvosi segélynek annyira lefogtam, hogy már alig voltam képes lábaimon állni. — Ekkor végre, dacára az úgynevezett ajánlott egyetemes nevek iránti ellenszenvemnek szántam magamat, meg hoztatni az ön Dr. Róza-féle életbalsamját, melyet azután utasítás szerint használték. Nyolc napi használat után évtágyam ismét megérett, s 8 nagy palackoznak az elfogyasztása után egész-ségen tökéletesen helyre állott. Mind n ember, a ki csak ismer, nem győzök elgégé esodálkozni jelenlegi jó kinezésemen, ennek következtében kedves kötelesegemnek tartom önnek kitünő gyógyszeréért legbensőbb köszönetemet fejezni ki, s igekezni fogok azt minden hasonlő bajok-ban s szenvedésekben legelőlegiben ajánlani. — Az ellen nincs semmi kifogásom, ha ezen sorai-mat, mind a mellett is nevez kiirása nélkül, a közönség elé bocsátja. Miután pedig ezen dr. Róza-féle életbalsamot mint ház szert, mindig a huznál óhajtom birni, ezekből felkérem után-vet mellett 16 palackoznak a szives megküldésére, maradván teljes mély tisztelettel

J. W. cs. kir. főhadnagy
a 8-ik tábor tüzérezredben, Nagy-Szebenben.

T. Fragner ur!

Felkérem, hogy nekem posta után a mellékelt 10 frtért tíz üveg Dr. Róza-féle életbalsamot küldeni sziveskedjék. Egyidejűleg szabad legyen tudatnom, hogy ez orvos-ág a legkitünőbbek egyike, mely három hónap használat alatt gyomortájdalmakat nem érezek, mely betegségben pedig már tíz év óta szenvedtem. Továbbá német, ki májbajban évek hosszú során át szenved, teljesen meggyógyította, gyermekeimet pedig az itt annyira járványos listól óvja meg. Fogadja uram tiszteletem kifejezését, s maradtam Masalsky Kázmér, a vasuti munkálatok felügyelője Alexinatzban (Szerbia)

Gyors és biztos segély a gyomorhajok és annak következményei ellen.

Az egészség fentartása

egyedül csak a jó emésztés fentartása s előmozdítása alapszik, mert a jó egészség és a testi és lelki epésnek ez az alapfeltétele. Az emésztés szabályozása, a kellő vérvégzés elérése, a megromlott és hiús véralkatreszek eltávolítása a legjobbnak bizonyult házszer, a már évek óta ismeretes s közkedvelt

Dr. Róza-féle életbalsam.

Mely a leghasznosabb s a leggyógyhatásosabb gyógyfűvekből a legnagyobb gondal készítve teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztés bántalmaknál, nevezetesen az évtágyhiány, a savanyu felbúfo és, a puffadás, emelygés, has- és gyomorhájás, a gyomorgöres, a gyomornak étellei túlterhelése az elnyalkódás, a vértelődés, aranyeres bántalom, a női betegségek, bélhajok, a rasktör és lépkörnél (emésztési zavarok következtében) ez az emésztés összes működésére életkötőleg hat, tisztá és egészséges vért hoz létre, s a beteg testnek előbbeni erje és egészsége ismét megalatik. Ezen kitünő hatásnál fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb nép házi gyógyszeré vált s általános elterjedésnek örvend.

1 palackozkal 50 kr., dupla üveggel 1 frt.

Több ezer elismerő s dicsérő irat van kitéve szives betekintés végett. Brmentett megke-resekre utánvét mellett mindenhol megküldetik.

Óvás!

Minden kellemetlen félreértés kikerülése végett felkérem a t. cz. vevőket, mindenütt há-tározottan csak Dr. Róza életbalsamot kérni Fragner B. gyógyszerárban Pragában, mivel azt tapasztaltam, hogy nemely helyen a vevőknek, ha csak egyszerűen életbalsamot kér-nek, s nem teszik hozzá, hogy Dr. Róza-féle életbalsamot, akármilyen hatásnőküli keverék lesz adva.

Valódi Dr. Róza életbalsam kapható a főraktárban: Fragner B. gyógyszerárban „zum schwarzen Adler“ Prága Kleinseite, a Spornergasse sarkán 205. sz. s az alább felsorolt raktárakon:

Debreczen: Göltl N. és Rotschnek V. Emil gyógyszer., Budapest: Török J. gyógyszer., továbbá kapható: Baán, Bonyhád, Bozovics, Eger, N. Becskerak, Gyöngyös, Kadarkút, Kaposvár, Karansebes, Késmárk, K-Szeben, Komárom, Lugos, Makó, Malaczká, H.-M. Vásárhely, Miskolcz, M.-Óvár, Pozsony, Rétság, Sz.-Fejérvár, Sarcza, Szeged, Temesvár, Szabadka, T.-Ujjak, N.-Szombat, S.-A.-Uj-hely Vág-Sellye, Versecz, Zala-Egerszeg.

Minden gyógyszerár, valamint a fúszkereskedések legnagyobb része raktáron tartja ezen élet-balsamot. — Ügyanitt kapható még:

Prágai egyetemes házikenőcs,

biztos és kipróbált szer gyuladások, sebek és daganatok gyógyítására. Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, terjedése és keményedésénél, a gyer-mek elválasztásánál genyedésnél, vérdag natoknál, genyfakadásoknál és pokolvarnál; körömmé-regnél a kezen, vagy lábón; kemény-deseknél, duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonadag-nál, hóltetmennél, köszvényes és csuzus daganatoknál; időleges csukló-lábónál a láb, terd, kéz és csipőkben; ficamodásoknál; a kékvéstől kibesedéstől; kipállott láb- és tyuk-zemre; fel-tört sebek- és sörmörma cserepedésnél; rovarcsipések által okozott daganatoknál; régi, vagy genyedő sebeknél; rákos daganatoknál; feltört lábknál, csomóhátya gyuladásánál, stb.

Minden gyuladás, daganat, keményedés, duzzadás a legrovidebb idő alatt gyógyítatik, a hol azonban már a genyepződés beállott, a daganat a legrovidebb idő alatt tájdlalom nélkül felszívja és meggyógyítja lez.

25 és 35 kros szelencékben.

Fül-balsam. A legkipróbáltabb és számos kísérlet által mint legmegbízhatóbb szer ismeretes a nehéz hallás meggyógyítására, s a teljesen elvesztett hallás visszaszerzésére. Egy palackozkal 1 frt.

Magyarországnak legnevezetesebb és legszensavdusabb ásványvize a Szolyvai és Polenai savanyuviz,

mely borral vegyítve a legkellemesebb italt nyújtja; gyomor és ideg-rendszer bántalmaknál pedig kitünő szolgálatot tesz; a

LUHI ERZSÉBET

gyógyforrás,

hathatós gyógyszer tüdőbajoknál, hörg-bántalmaknál, valamint hulye-ső-hólyag hurutoknál is. A megnevezett ásványvizek bármikor kap-hatók és megrendelhetők frissen töltve

Edeskuty L. kereskedésében Budapest. Erzsébet-tér 7. szám; továbbá: a munkácsi és nyiregyházi főraktárban, végre: Magyarország minden nagyobb gyógyszerárban és kereskedésében.

FIGYELMEZTETES! Csak akkor tekinthetők valódiaknak és friss töltésűeknek fentnevezett ásványvizek, ha úgy a dugók bel-öldelükön, va amint az üveg czimlapjai védjeggyemmel „MARSALKÓ KÁROLY“ vannak ellátva.

Tisztelettel

MARSALKÓ KÁROLY,
a munkácsi uradalmi ásványvizek bérloje és kezelője

Legújabb találmány.

Az osztrák magyar birodalomra kizárólag sza-badalmaszott. 6 cs. kir. Felsége által kitüntettet. Mindennemű legyek elleni óvszer, emberek és állatok számára.

Legújabb és cs. k. szabadalommal ellátott találmányom által a legyek nem úgy, mint ed dg veszélyes szerekkel, elpusztítatnak, miuek következtében az úymódú inprágnált legyek az ételek és itaokba való behullása által ká-rosokká válnak, hanem az egész légyévadra csak egyszeri használat után is minden helyi-ségből kiűzötnék. négyféle kísérleti fokozatban:

1. Legyek elleni óvszer lakosztályok szá-mára. A legyek a legrejtettebb helyekből is ki-űzötnék, és az egész légyévadra távol tartatnak. Egy plehszelence ára 8 frt.

2. Legyek elleni óvszer hus stb. számára A husra a legyek nem szállnak, de ezenkívül ez a legforróbb napokban is megtartja frissességét. Kéi külön gyártmányban. Ára 11 frt.

3. Legyek elleni óvszer lovak, marhák stb. számára. melylyei minden repülő lötetű, bögöly, szúnyog, muslica, darazs, kolumbácsi légy stb. legelőn, országuton, ligeten, erdőn és fogatban is a barmoktól az egész légyévadra el-távolítatik. Kétféle kémiai ké-zitim. Ára 9 frt.

4. Legyek elleni óvszer különösen istál-lók számára. Ennek használatánál a legyek egész évad alatt nem találhatók az is állóba. A szer maga sem ember, sem állatnak nem válik szag vagy egyéb által kellem-tiené. Nagy pléhs-zelencékben 10 frt.

Bővebb részleteket a használati utasítások adnak. Az árak Bécsben, a laboratóriumban ér-tetnek, csomagolás külön költségben számítottak fel. Vidéki megrendelések a pénz vagy 1/3-ának foglalól való beküldése után, a maradéknak pedig utánvét mellett való felvétele mellett küldetnek meg.

Főraktár: Bécs, Schottenfeldgasse 31. TRIMEL J. cs. kir. szab. tulajdonos egyedüli gyártója és feltalálója a legyek elleni óvszernek.

Budapesti ásvány-gyár.

Nélkülözhetlen minden háztartásban!!

Valódi rovarpor svábok, oroszbozarak, (büdös vörös poloska és balha részére 1/4 kilo súlyú csomag 80 kr.

Fémtisztító paszta, fémtisztító pomádénak is ne-vezve, mindenféle fémtárgy tisztítására hasz-nálva, 12 bádog szelence 42 kr.

Vörös tisztító por 20 csomag 50 kr.

100 iv üvegpapír 1 frt. 50 kr.

100 iv csiszoló papír 2 frt. 50 kr.

100 iv csiszoló vászon 4 frt. 50 kr.

1 meat doboz ajjell vagy 45 kr.

1 doboz patkány- és egérméreg, a hatásról jótál-lás nyújtatik, 50 kr.

Finom glicyerin kilogrammonként 1 frt. 50 kr.

Olaj Stearin épügy tisztító olajnak nevezve kl 70 kr.

Vizmentes bórkenőcs a bőrt (lábbelnél) simává te-szi, minden a lábakon keletkező tájdlalmat ostoza nyomást eltávolít, 6 doboz 50 kr.

16 rudacs finom pecsétviasz 40 kr.

Vörös tisztítópor bécsi mázsája 6 frt.

Legjobban finomított bécsi méz, béci mázsája 8 frt.

Megrendelések utánvétellel küldetnek, csomagolás a legújanyosabb költség mellett számítottatik. Kéretik a megrendelést pontos, olvasható irással megjelölni, valamint megnevezni, hogy a külde-mény postával vagy vasutal küldésék-e.

Kiváló árúért az elismert cég kezeskedik.

Kereskedők nagyobb megrendelésnél áren-gedményben részesülnek.

BUDAPESTI ÁSVÁNY-GYÁR.
VII., Miksa-utca 21. sz.